

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 43 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 avgusta 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10263

Benkó Ivan, fabrikant automata, Wien, Austrija.

Stolni automat za izdavanje robe.

Prijava od 19 avgusta 1932.

Važi od 1 februara 1933.

Traženo pravo prvenstva od 19 avgusta 1931 (Austrija).

Poznati su automati za izdavanje robe sa obrtljivim rezervoarom za robu. Predmet ovoga pronalaska obrazuje takav automat za prodaju robe, koji je izrađen kao stolni automat za gostionice i kafane, te stoga zauzima malo mesta i posle umetanja jednog ili više komada metalnog novca u otvor za novac stavlja se u pokret jednostavno pomoću poteza rukom i snabdeven je ispitivačem novca.

U smislu pronalaska obrtanje rezervoara sa robom pomoću obrtljivog kotura za novac ispitivača novca moguće je samo posle izvršenoga ispitivanja ispravnosti novca nalazećeg se na koturu za novac, dok međutim ako novac nije ispravan, onda se kotur za novac rezervoara za robu ne okreće i posle oslobođenja vraća se sa neispravnim novcem u početni položaj. Ispitivač novca je pritrvrđen kao samostalni, za sebe odvojeni, zatvoreni i od izdavačke sprave nezavisno i razrešljivo na poklopcu automata smešteni deo. Rezervoar za novac izrađen je kao deo rezervoara za robu, te se stoga sa ovim zajedno kreće, čime se naleganje i pogon rezervoara za robu uproštava te je moguća niska izgradnja automata. Pogonski mehanizam rezervoara za robu smešten je ispod sokla automata u centralnom položaju. Za pogon rezervoara za robu služi ključni zupčanički mehanizam naročitog izvođenja, koga pogoni kotur za novac ispitivača novca.

Nacrt predstavlja predmet pronalaska

primera radi u jednom obliku izvođenja. Sl. 1 je izgled, sl. 2 je izgled ozgo automata, sl. 3 i 4 su izgledi odozdo ključnog mehanizma na zubac i palac rezervoara za robu u dva razna položaja. Sl. 5, 6 i 7 pokazuju pojedinosti a sl. 8 i 9 ispitivač novca sa skinutim pokrivačem u dva razna položaja u izgledu ozgo.

Stolni automat za izdavanje robe sagrađen je na limanom postolju 1 ispod koga se nalazi pogonski mehanizam rezervoara za robu, koji je smešten centralno oko njegove osovine obrtanja. Postolje 1 ima u sredini čaurasto ležište 2 za prijem ležišne kutije 4 (sl. 1, 2 i 5), koja je na dnu dobošastog i u pojedina odeljenja t za prijem robe podeljenog rezervoara za robu pritrvrđena i nosi ključni točak 5. U ležišnoj kutiji 4 sedi pogonski čep 6 rezervoara 3 za robu. Gornji kraj pogonskog čepa obeležen je sa 6a i izrađen je tako da sa sobom može da ponese izvesne delove, dok donji kraj čepa 6 nosi ključni krak 7 (sl. 3, 4 i 5) na kome sedi ključna reza 8, koja se drži u zahvatu sa ključnim točkom 5 pomoću opruge 9. Ključni krak 7 stoji pod dejstvom vučne opruge 10 i leži sa jednim prazničkom 12 na odbojniku 11 u položaju mirovanja (sl. 3). U nazubljenje ključnog točka 5 hvata i pod dejstvom opruge stojeća kontra reza 13, koja sprečava okretanje ključnog točka u suprotnom pravcu.

Na limanom podnožju 1 okretljivo naleže na čepu poluga 14. Duž obima ključ-

nog točka 5 predviđene su na njegovom bočnom zidu prema zupcima čivije s (sl. 3, 4), sa kojima se donji kraj 14a poluge 14 pomoću vučne opruge 16 drži u zahvatu.

Kada se stavljanjem u delovanje dela 6a, okrene pogonski čep 6 automata pa time i uključni krak 7 u pravcu strele na sl. 3, tada će uključna reza 8 sa sobom poneti i uključni točak 5. Ali uključni točak 5 može tek onda da se okrene, kada kraj 14a poluge 14 dođe van zahvata sa čivijama s uključnog točka 5. Na navise pružajućoj se ivičnoj letvi 70 uključnog kraka 7 sedi dale okretno i pod dejstvom opruge stojeća reza 26, koja obično zauzima položaj pretstavljen na sl. 6. Kada se uključna poluga odn. krak 7 okrene u pravcu strele na sl. 3, tada reza 26 pritiskuje klinasti deo 15 gornjega kraja 14b poluge 14 i okreće polugu tako, da njen donji kraj 14a dođe van zahvata sa zapornim čepovima s uključnoga točka 5 i uključni točak 5 može da se okreće pomoću uključne reze dok se rezervoar za robu 3 okreće zajedno sa ovima.

Gornji kraj 14b poluge 14 izrađen je kao zaporni zubac i hvata u nazubljenje uključnoga točka 5. Kada se uključni točak oslobodi donjega kraja 14a poluge 14, onda njen gornji kraj 14b klizi po nazubljenom grebenu, pada posle okretanja uključnog točka za jedan zubac opet u izrezak zupčanika, čime donji kraj 14a poluge 14 delovanjem opruge 16 dospeva u zahvat sa narednom čivijom s. Poluga 14 dozvoljava dakle okretanje uključnog točka samo za jedan zubac odn. za jednu podelu zupčanika tako, da je veće okretanje točka i rezervoara za robu isključeno. Dakle može nastupiti samo delimično okretanje rezervoara za robu 3 te stoga samo najbliže odeljenje t za robu rezervoara može biti dovedeno pred otvor o (sl. 2).

Rezervoar za robu 3 omotan je providnim poklopcem D, ponajbolje od stakla, koji se na poznati način ma kakvom bravom može zatvoriti (sl. 1 i 2). U srednjem delu poklopca predviđena je metalna ploča m i u njoj otvor n za umetanje novca. Ispod ploče m je predviden na poklopcu D ispitivač novca poznate konstrukcije (sl. 8 i 9). Novac M dospeva kroz otvor n na ploči m u otvor 17 kotura 18 za ispitivanje novca, koji naleže okretno ispod ploče m i može da se okreće pomoću drške 19 ili t. sl. Kotur za novac 18 je na obimu snabdeven ispadom tako, da nastaje zubac 20, pomoću koga se može da uhvati kraj reze 21, koja je na ploči m obrtno i stoji pod dejstvom opruge 22. Obrtanje kotura za novac 18 sprečava se obično rezom 21 (sl. 8). Ali ako ispravan novac dospe u

otvor 17 kotura za novac 18 pa se ova okrene pomoću drške 19, tada novac diže rezu 21 (sl. 9) i sprečava zahvat sa zupcem 20 ploče za novac. Ona može dakle da se okrene odn. obrne i novac pada na izbacivački otvor na nacrtu ne pretstavljene ploče nalazeće se ispod kotura za novac 18 u rezervoar za novac z, koji je izrađen kao srednji deo rezervoara za robu 3 (sl. 1).

Ispitivač novca je izrađen kao samostalna, za sebe zatvorena i od izdavačke sprave nezavisna sprava, koja je na poklopcu D pritvrđena vrtnejevima tako, da se ona sama iako može skinuti sa automata.

Drška 19 nosi na svome donjem kraju povlakač 24, koji je u zahvatu sa povlakačem 6a pogonskog čepa 6 rezervoara za robu 3. Kada se, posle ubacivanja ispravnog novca u otvor 17 kotura za novac 18, okrene drška 19, tada povlakač 24 prouzrokuje okretanje pogonskog čepa 6 i uključne poluge 7, koja pomoću uključnog zupčaničkog mehanizma 8, 5 daje rezervoaru za robu 3 potrebno delimično obrtanje tako, da susedni odeljak sadržavajući robu dolazi pred otvor o automata za izdavanje robe. Na donjoj strani ispitivača novca pritvrđena vrtanjska opruga 25 (sl. 2) dovodi pojedine delove automata opet natrag u polazni položaj. Kod kretanja u natrag uključne poluge 7 klizi na njoj sedeća reza 26 preko klinastog dela 15 poluge 14, pri čemu se reza okreće nasuprot dejstva njene opruge (sl. 7). Pošto se reza 26 pokrenula preko kraja poluge 14, to se ona natrag vraća pomoću njene vučne opruge u normalan položaj (sl. 6).

Ako se neispravan novac umetne na kotur za novac 18, to se njegovo obrtanje može samo u toliko da izvrši, dok reza 21 ne dospe do zahvata sa zupcem 20 kotura za novac. Za vreme toga okretanja kotura za novac ne vrši se još nikakvo dejstvo uključnja povlakačima 24, 6a i rezervoar za robu 3 ostaje u mirovanju, odn. na njega se ne dejsvuje. Kod kretanja u nazad kotura za novac neispravnog novca opet se dovodi natrag pred otvor n ploče m i može da se izvadi.

Automat može i tako da bude izrađen, da on deluje i kod umetanja više komada novca jedno iznad drugoga.

Patentni zahtevi:

1. Stolni automat za izdavanje robe sa obrtnim rezervoarom za robu, naznačen time, što je obrtanje rezervoara za robu (3) pomoću okretno postavljene ploče za novac (18) ispitivača novca moguće samo posle izvršenog ispitivanja ispravnosti novca (M) ubačenog u kotur za novac, dok međutim, kada je novac neispravan, onda se kotur za

novac (18) ne kreće zajedno sa rezervoarom za robu i posle oslobodenja se vraća sa neispravnim novcem u njegov početni položaj.

2. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevu 1, naznačen time, što je ispitivač novca pritrđen kao samostalna, za sebe zatvorena i od izdavačke sprave nezavisna sprava, i to razrešljivo na poklopcu (D).

3. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevu 1, naznačen time, što je rezervoar za novac izrađen kao deo rezervoara za robu (3), te stoga se zajedno obrće sa njim, čime se naganje i pogon rezervoara za robu (3) uprošćava i pored toga se postiže mala visina automata.

4. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevu 1, naznačen time, što je pogonski mehanizam (5, 6, 7, 8) rezervoara za robu (3) izgrađen centralno ispod podnožja (1) automata.

5. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevu 1, sa uključnim zupčaničkim mehanizmom na zubac i palac, naznačen time, što uključni točak (5) nosi na svome bočnome zidu čivije (s) ili t. sl. prekopta zubača, sa kojima čivijama stoji u zahvatu zaporna pouga (14), koja se kod delovanja uključnoga mehanizma (5, 6, 7, 8) okreće

iz zahvatnog položaja i posle izvršenog delimičnog okretaja uključnog točka (5) automatski se vraća u zahvatni položaj.

6. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevima 1 i 5, naznačen time, što uključna reza (8) uključnog točka (5) sedi na obrtnom uključnom kraku (7), koji nosi delujuću rezu (26), samo pri njegovom okretanju u napred, koja reza okreće kod obrtanja uključnog kraka (7) zapornu polugu (14) iz zahvatnog položaja sa čivijama (s) uključnog točka (5).

7. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevu 1, naznačen time, što se pogon rezervoara za robu (3) vrši centralno smeštenom, celishodno drškom (19) u pogon stavijenom obrtnom osovino, koja stavlja u dejstvo kotur za novac (18) ispitivača novca i povlakačkom spojkom odn. uključivačem (24, 6a) uključni mehanizam (5, 7, 8) rezervoara za vodu.

8. Stolni automat za izdavanje robe po zahtevu 1, naznačen time, što kotur za novac (18) ispitivača novca ima na obimu zaporni zubac (20) za zahvatanje zaporne reze (21), koja se u kotur za novac umetnutim novcem (M) ispravne veličine pri okretanju kotura izdiže iz zahvatnog položaja sa zapornim zupcem (20).

Fig.1

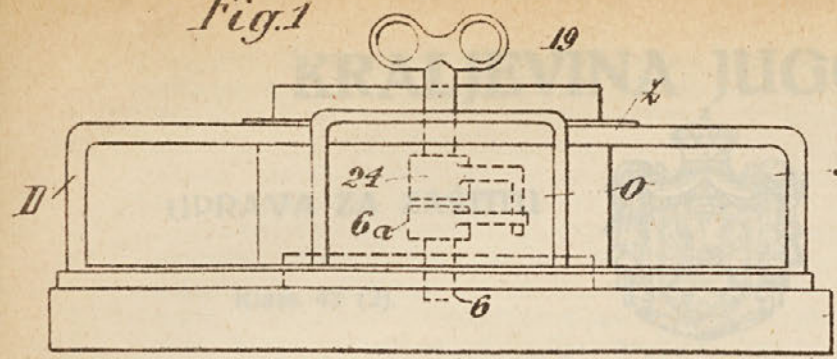

Fig.3

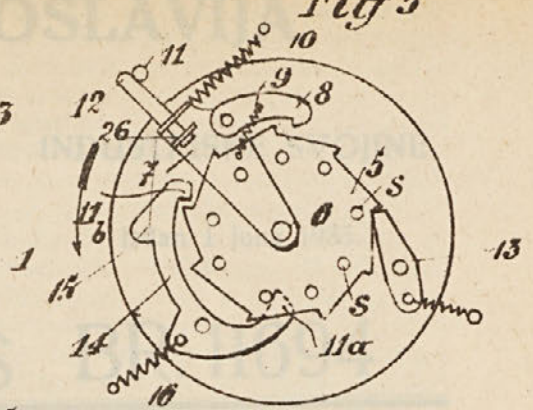

Fig.2

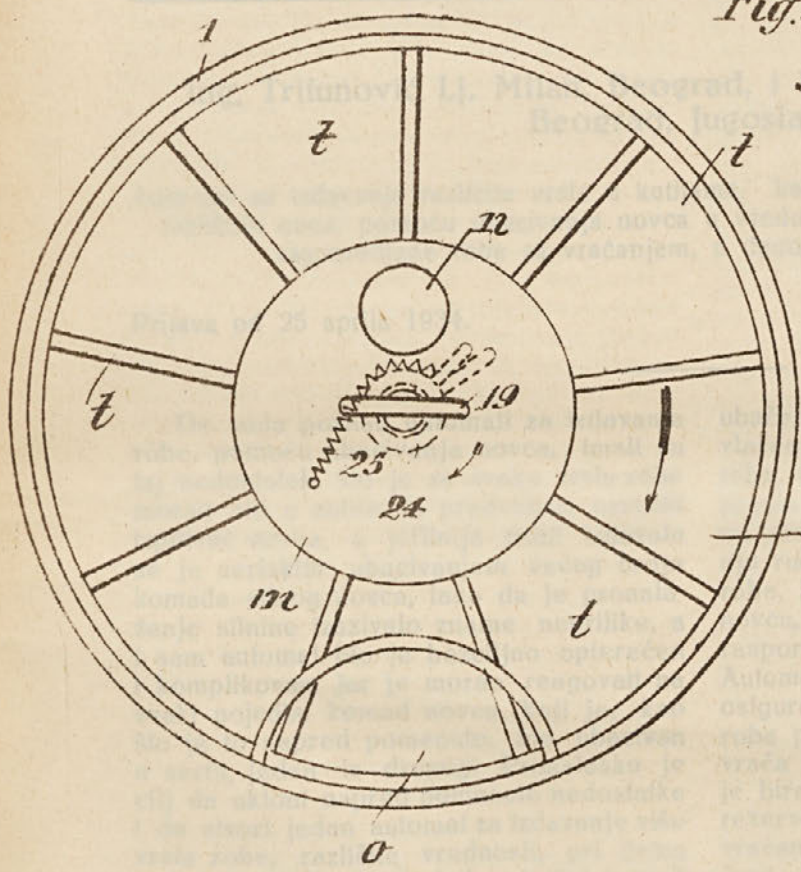

Fig.5

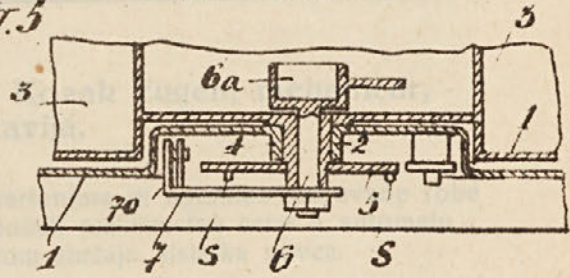

Fig.4

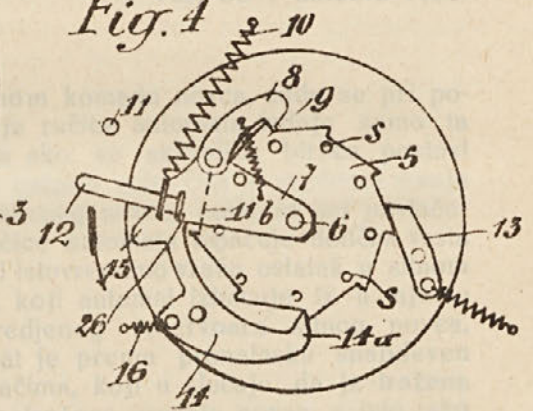

Fig.6

Fig.7

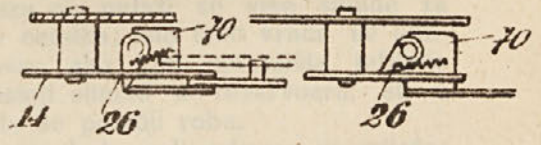

Fig.8

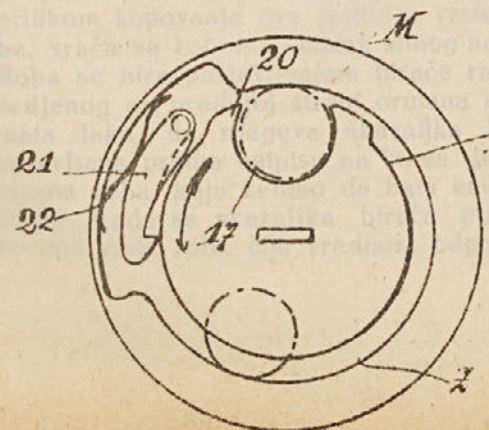

Fig.9

